

ІСТОРИЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

На симпозіумі «Ключові компетенції для Європи» критеріями якості сучасного освітнього процесу були визначені політичні і соціальні компетенції, компетенції, що стосуються життя в багатокультурному суспільстві, компетенції, що визначають володіння усним і письмовим спілкуванням, компетенції, пов'язані з виникненням інформаційного суспільства, компетенції, що реалізують здатність і бажання вчитися усе життя. Розглянуті під іншою точкою зору вони можуть бути перераховані таким чином: вивчати, шукати, думати, співпрацювати, братися за справу і адаптуватися.

Щонайменше до перших з трьох ключових компетенцій цього ряду слід віднести предметно-історичні компетенції, які пов'язані зі здатністю відтворювати різні аспекти історичної дійсності, які є об'єктом вивчення даного предмета. Щодо історії як навчального предмета, то такою комплексною здатністю ідеально відтворювати минулу й сучасну соціальну дійсність є історична свідомість. Сприяння розвитку історичної свідомості визначається як віддалена стратегічна мета, що реалізується через досягнення цілей, пов'язаних із формуванням складових, а саме — набуттям історичних знань і розвитком історичного мислення.

Більш конкретно результатом історико-освітньої діяльності повинні стати такі компетенції: хронологічна (передбачає вміння орієнтуватися в історичному часі); просторова (орієнтування в історичному просторі); інформаційна (вміння працювати з джерелами історичної інформації); логічна (аналізувати, пояснювати історичні факти, формулювати теоретичні поняття, положення, концепції); аксіологічна (формулювати версії й оцінки історичного руху та розвитку). Набуття цих компетенцій можливе за умови цілеспрямованої роботи під час навчального процесу з предмету за конкретними напрямками. Так, формування хронологічної компетенції забезпечить розгляд суспільних явищ у розвитку та в конкретних історичних умовах певного часу, що передбачає зіставлення історичних подій, явищ із періодами (епохами), а також орієнтацію на використання наукової періодизації історії як способу пізнання історичного процесу. Формування просторової компетентності повинне здійснюватися на основі співвідношення розвитку історичних явищ і процесів із географічним положенням країн і природними умовами.

Формування історичних компетенцій по суті є зворотним боком, похідною від компетенції історика. У певному значенні історик створює свій власний предмет. Це відбувається у момент формулювання ним проблеми свого дослідження. Вона (проблема) диктується, з одного боку, логікою і станом проблем, що обговорюються нині, в самій історії (чи як це розуміє професійне співтовариство), а з іншого, інтересами і цінностями самого дослідника, тим, які питання йому здаються найбільш значущими.

Зрозуміло тому, що проблема дослідження дійсно у значній мірі залежить від історика, що висловлюється як би від імені того суспільства, тієї культури, до яких він належить. Ми не можемо ставити минулому питання, які нас залишають холодними, які нас не цікавлять. У основі всякого наукового дослідження завжди лежить певний людський інтерес. І тому природно, що історик запитує минуле від імені сучасності. Але це, зрозуміло, не означає, що він нав'язує минулому актуальні для його суспільства проблеми. Хоча вони підказані йому сучасністю, у тому числі й іншими соціальними науками, ці проблеми формулюються ним, якщо це серйозний історик, не в тій прямій формі, в якій вони стоять перед ним нині і тут. Йдеться про те, що ці проблеми релевантні для його історичного вивчення, і цю індивідуальність не можливо не враховувати при формуванні історичних компетенцій у освітньому процесі.

Яременко М.І., асистент
кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ КРИЗЬ ПРИЗМУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В Україні, як і в сучасному світі, відбувається глобальна комп'ютеризація усіх сфер людського життя. Тому впровадження інформаційних технологій в освіті можна охарактеризувати як логічний і неминучий крок у розвитку сучасного інформаційного світу.